Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ուսումնական սեմինար 1 Հայաստանում ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման (ՌԷԳ) գործնական կիրառման վերաբերյալ

Ռազմավարական պլանավորման գործընթացը և դրանում ՌԷԳ-ի ներառումը. ազգային օրենսդրության պահանջները և գործնական նկատառումները

30 - 31 հոկտեմբերի 2023 թ.
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան

Մայա Գաչեչիլաձե-Բոժեսկու
ՄԱԿ ԵՏՀ-ի խորհրդատու

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ ԵՎ ՊԼԱՆԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԸ

Պլանավորման ընթացքում վերլուծվում և առաջարկվում են զարգացման միջոցառումներ

ՌԷԳ-ի շրջանակներում դիտարկվում են պլանավորման կոնկրետ արդյունքները, և առաջարկվում են ցանկացած նպատակահարմար փոփոխություններ

Ավելի լավ է ՌԷԳ-ն իրականացնել պլանավորմանը զուգընթաց, եթե.

- Պլանավորման գործընթացն առաջատար գործընթաց է, իսկ
- ՌԷԳ-ը կառուցված է իր տրամաբանության և փուլայնության մեջ

Այսպիսով, երկու գործընթացներն էլ կարող են դիտարկվել որպես միմյանց ամրապնդող **պլանավորման մեկ հուսալի համակարգի** շրջանակներում՝ **ոլորտային, տարածքային եւ այլ զարգացման կայունությունը բարձրացնելու նպատակով**

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Պլանների և ծրագրերի մշակման և ՌԷԳ արձանագրության պահանջների միջև տրամաբանական կապը

Պլանի կամ ծրագրի կազմում		ՌԲԳ
		Արձանագրության համաձայն ՌԲԳ-ի կիրառման անհրաժեշտության որոշում
Պլանի կամ ծրագրի շրջանակների որոշում	⟷	Բնապահպանական հաշվետվության (հետևաբար նաև գնահատման) շրջանակների որոշում
Համատեքստի և սկզբնական վիճակի վերլուծություն	⟷	Բնապահպանական հաշվետվություն • Համատեքստի և սկզբնական վիճակի վերլուծություն
Այլընտրանքների մշակում և համեմատություն	⟷	• այլընտրանքների համեմատություն և զարգացման խթանում
Փաստաթղթերի ձևակերպում	⟷	• Բնապահպանական հաշվետվության ավարտում
Համապատասխան մարմինների և հանրության հետ խորհրդակցություն	⟷	Համապատասխան մարմինների և հանրության հետ խորհրդակցություն
Որոշումների կայացում	⟷	Որոշումների կայացման համար տվյալների ներկայացում
Իրականացման ընդհանուր մշտադիտարկում	⟷	Իրականացման շրջանակներում բնապահպանական հարցերի մշտադիտարկում

Նշում. հանրության մասնակցությունը, պատասխանատու մարմինների և անդրսահմանային խորհրդակցությունները լիարժեք ձևով ներկայացված չեն այս պարզեցված գծապատկերում

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | environment programme | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Ինչպես որոշել ՌԷԳ-ի և պլանների ու ծրագրերի մշակման միջև կապը

- Պլանների և ծրագրերի մշակման գործընթացները միմյանցից տարբերվում են
- Անհրաժեշտ է որոշել պլանների և ծրագրերի մշակման գործընթացում ՌԷԳ ներդրման օպտիմալ կետերը՝ հիմնվելով պլանների և ծրագրերի մշակման համակարգերի առանձնահատկությունների իմացության և ընկալման վրա

«Հետահայաց» (ex-post) ՌԷԳ, որն իրականացվում է պլանի կամ ծրագրի մշակումից անկախ

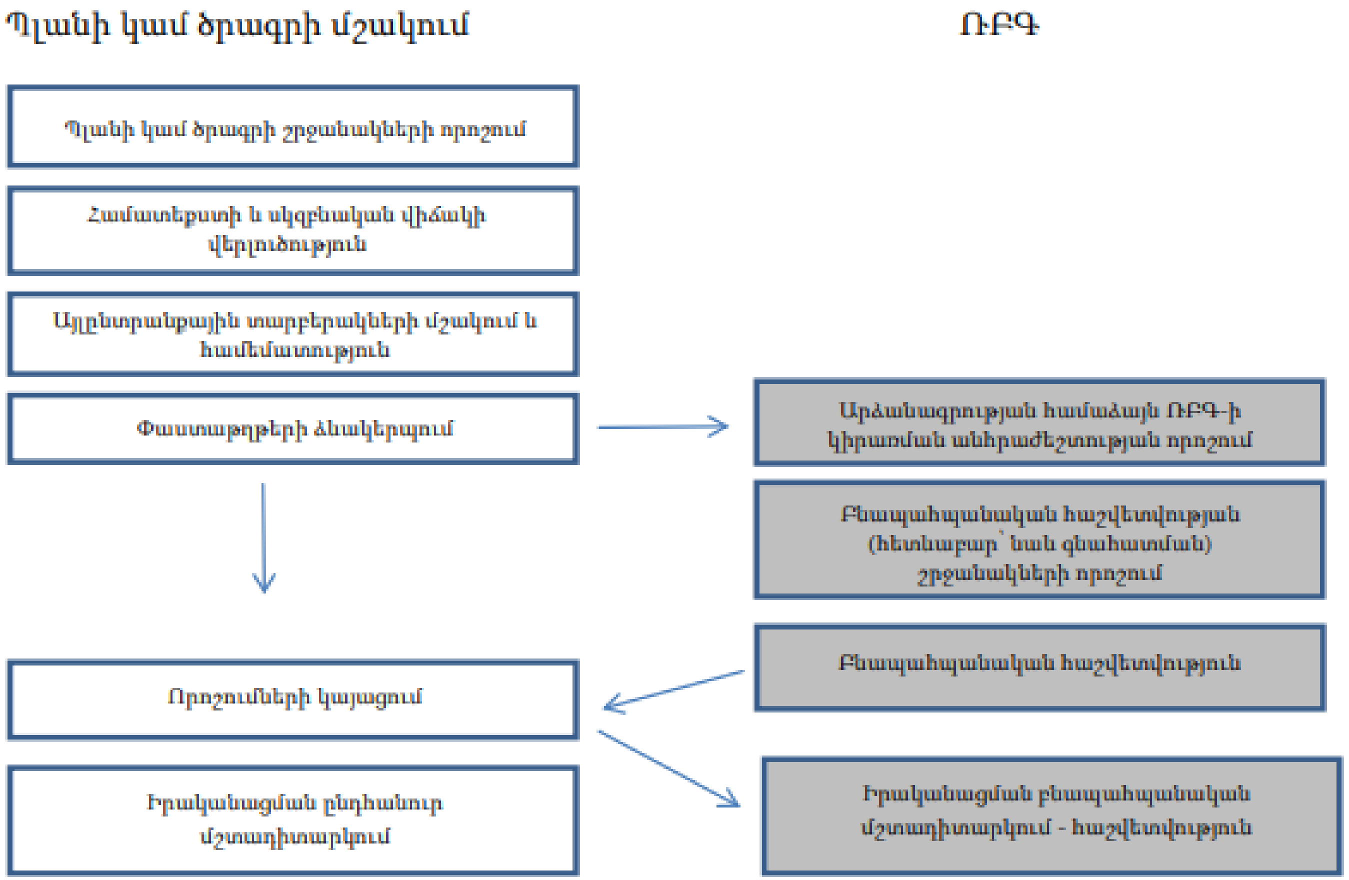

Նշում. հանրության մասնակցությունը, պատասխանատու մարմինների հետ և անդրսահմանային խորհրդակցությունները լիարժեք ձևով ներկայացված չեն այս պարզեցված գծապատկերում:

«Հետահայաց» նշանակում է փաստացի արդյունքների, այլ ոչ թե ակնկալիքների վրա հիմնված կամ դրանցով սահմանված

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

«Հետահայաց» ՌԷԳ. թույլ կողմերը և իրական հնարավորությունները

Թույլ կողմերը.

- Իրականացվում է պլանի/ծրագրի վերջնական փուլերում կամ նույնիսկ այն ժամանակ, երբ պլանի/ծրագրի մշակումն ավարտված է,
- Որոշումների կայացման գործընթացի վրա ազդեցությունը թուլացած է, ՌԷԳ-ի արդյունքները պլանում/ծրագրում հաշվի առնելը դժվարացել է,
- Կարող է դանդաղեցնել պլանի/ծրագրի ընդունման գործընթացը,
- Կարող է կրկնապատկել ջանքերը և շփոթմունքի մեջ գցել գործընթացին մասնակցող պետական մարմիններին և հասարակությանը
- ՌԷԳ-ի վերաբերյալ արձանագրությանը և դիրեկտիվին չհամապատասխանելու ռիսկը

Հնարավորություններ.

- Կարող է օգտագործվել պլանի/ծրագրի ճշգրտման ժամանակ (եթե այդպիսիք իրականացվում են)
- Պլան/ծրագիրն իրականացնող մարմնի աջակցությամբ կարող է օգտակար լինել պլանի/ծրագրի իրականացման և ՌԷԳ փորձի կուտակման համար

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ-ը մասամբ ընդգրկված է պլանի/ծրագրի մշակման գործընթացում

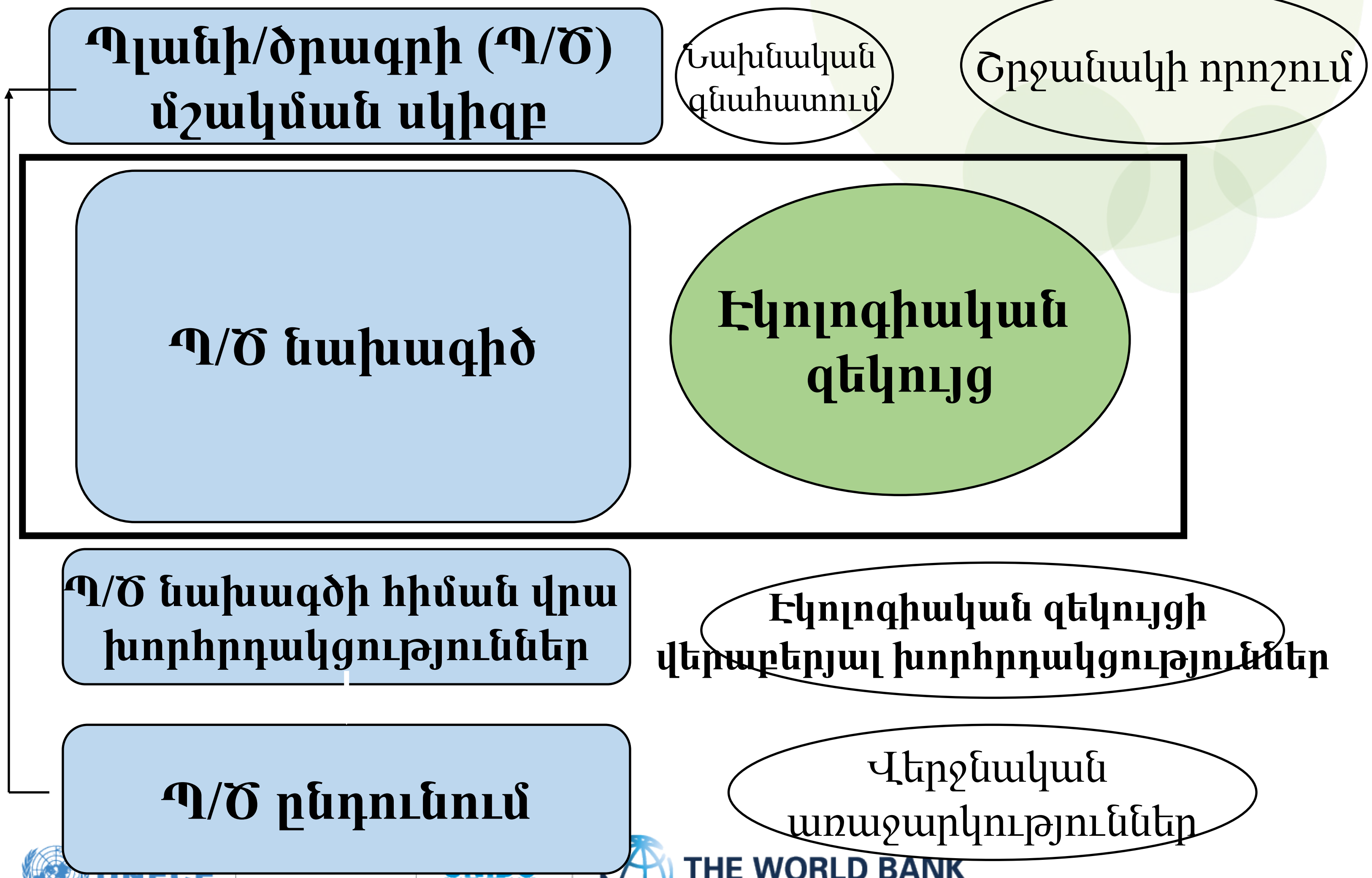

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | environment programme | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

«Զուգահեռ» իրականացվող ՌԷԳ. մասամբ ինտեգրված

Առավելություններ.

- ❖Կրճատում է ուշացումները
- ❖Խնայում է ռեսուրսները
- ❖Վաղ փուլերում հաշվի է առնում տարբեր տեսակետներ + նվազեցնում է անսպասելի իրավիճակների և բախումների ռիսկը
- ❖Խորհրդակցությունները կարող են տարածվել բնապահպանական և առողջապահական իրավասու մարմինների և հասարակության (շահագրգիռ) վրա
- ❖ՌԷԳ-ի իրականացման ապահովումը ՌԷԳ-ի վերաբերյալ արձանագրության և դիրեկտիվի պահանջներին համապատասխան

ՌԷԳ փորձագետներին ներկայացվող պահանջները. նրանք պետք է հետևեն պլանների և ծրագրերի մշակման ողջ գործընթացին (գործընթացը կարող է գծային չլինել, և միշտ չէ, որ իրականացվում է ըստ ժամանակացույցի)

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

«Ներառված (ինտեգրված)» ՌԷԳ

ՌԷԳ-ն ամբողջությամբ ինտեգրված է պլանների և ծրագրերի մշակման գործընթացում

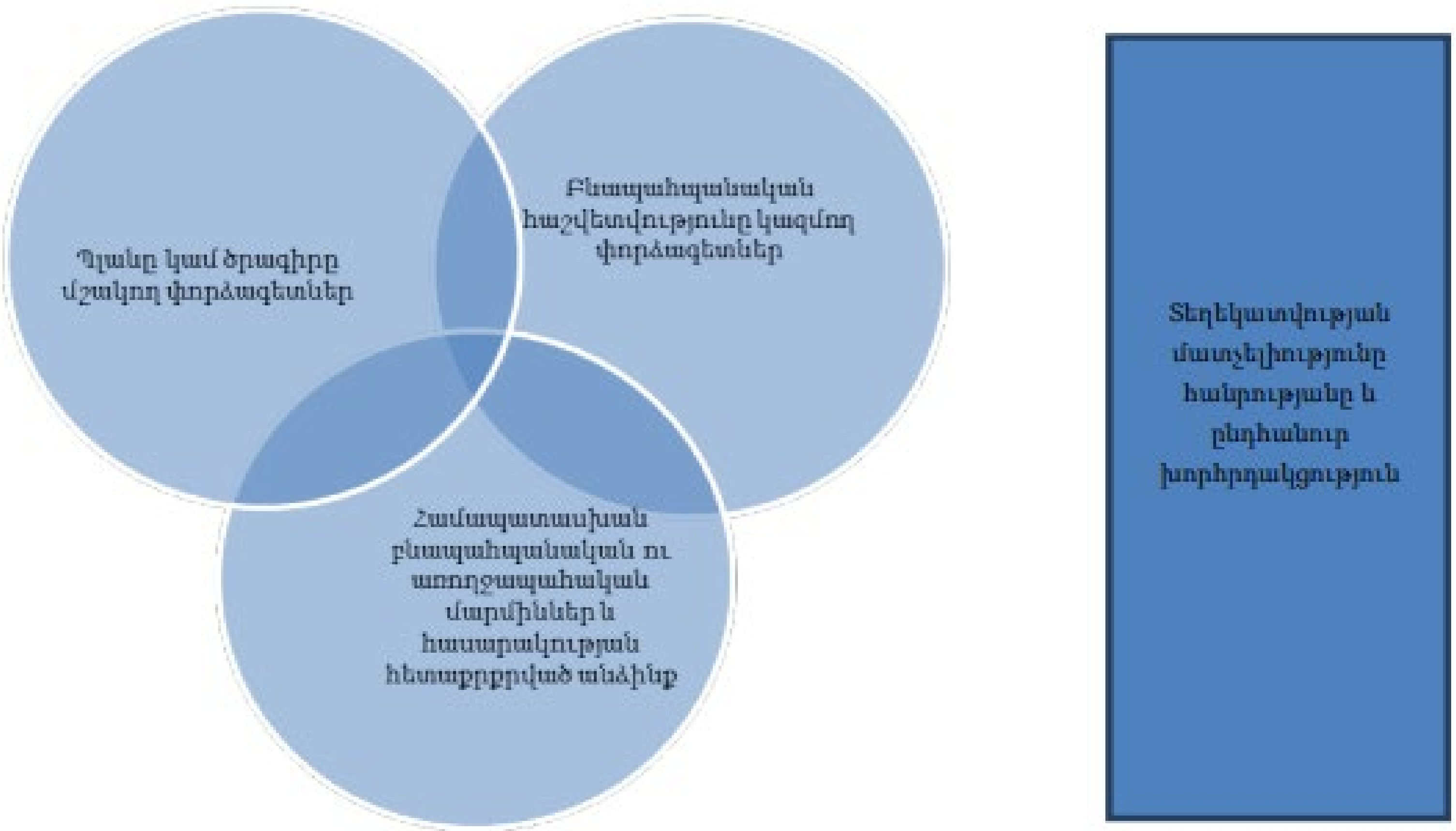

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

«Ներառված» ՌԷԳ. օգուտներն ու ռիսկերը

❖ Հիմնական օգուտները
- Բոլոր օգուտները, ինչպես ՌԷԳ-ի մասնակի ընդգրկման դեպքում, պլանի/ծրագրի մշակման գործընթացում է
- Բացի այդ, ստեղծում է համագործակցության օպտիմալ միջավայր, նպաստում է շահագրգիռ կողմերի միջև վստահելի հարաբերությունների ձևավորմանը

❖ Փորձագետների անկախությունը կորցնելու հավանական ռիսկը, քանի որ նրանք կարող են.
- ամբողջությամբ կլանված լինել պլանի/ծրագրի մշակման գործընթացում,
- ունենալ սահմանափակ ազդեցություն, գնալ փոխզիջումների, որոնց մասին հանրությանը չի տեղեկացվի

❖ Նշված ռիսկերը կարող են իրականանալ պլանի/ծրագրի ոչ բավարար կառավարվող և թափանցիկ գործընթացների դեպքում

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ՀՀ օրենսդրության պահանջները

Հոդված 21.

- ՌԷԳ-ը մշակվում է հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի համար

Հոդված 22.

- ՌԷԳ-ը և փորձաքննությունն իրականացվում են մինչև հիմնադրույթային փաստաթղթի ընդունումը

= Ներառման զանազան տարբերակներ ընտրելու լայն շրջանակ

Հարց մասնակիցներին. Ո՞ր մոդելներն են ավելի շատ համապատասխանում ձեր ռազմավարական փաստաթղթերին:

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Շնորհակալություն ուշադրության համար

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP